

ТКАЧЕНКО

Сергій Анатолійович
tkachenko26091980@gmail.com

д.е.н., доцент, ректор, ВНЗ
«Міжнародний технологічний
університет «Миколаївська
політехніка»

ПОТИШНЯК

Олена Миколаївна
potyshnjak3709z@gmail.com

д.е.н., доцент, професор кафедри,
Харківський національний технічний
університет сільського господарства
ім. Петра Василенка

ПОЛЯКОВА

Євгенія Сергіївна
riske2074@gmail.com

к.е.н., доцент, проректор з науково-
педагогічної роботи, ВНЗ
«Міжнародний технологічний
університет «Миколаївська
політехніка»

УДК 657

**АТРИБУТИ ЯДРА ГЕНЕРАЛЬНИХ І ПРОМІЖНИХ РЕЗУЛЬТУЮЧИХ ПОКАЗНИКІВ ТА КРИТЕРІЇВ
ОЦІНКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЄВОСТІ ФУНКЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ Й
ОЦІНКИ**

**ATTRIBUTES OF THE CORE OF GENERAL AND INTERMEDIATE RESULTING INDICATORS AND
CRITERIA FOR ASSESSING ECONOMIC EFFICIENCY OF THE GOAL OF ANALYSIS, EVALUATION**

TKACHENKO Serhii Anatoliiovych – Doctor of Economics, Associate Professor, Rector, Higher Educational Institution «International Technology University "Mykolaiv Polytechnic"»

POTYSHNIAK Olena Mykolaivna – Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of the Department, Kharkiv National Technical University of Agriculture after Petro Vasylenko

POLIAKOVA Yevheniia Serhiivna – PhD in Economics, Associate Professor, vice-rector for scientific and pedagogical work, Higher Educational Institution «International Technology University "Mykolaiv Polytechnic"»

Емпіризм свідчить, що формуванню структури ядра показників дієвості аналізу і оцінки має передувати ретельне пізнання структури вихідних та початкових даних. Структура ядра показників ефективності повинна плануватися таким чином, щоб мінімізувати час на реалізацію запитів, не викликаючи водночас істотного збільшення обсягу пам'яті, зайнятої під основні конгломерати. У процесі проектування необхідно домогтися того, щоб структура ядра показників дієвості дійсно відповідала вимогам наявності та доступності відповідної інформації в усіх випадках. Така передбачувана схема, яка не задовольняє вимогам формування вихідної інформації, повинна змінюватися. Водночас бажано уникати включення однієї і тієї ж схеми показників паралельно у декілька сегментів ядра.

* * *

Эмпиризм свидетельствует, формированию схемы ядра показателей анализа, оценки должно предшествовать тщательное познание состава исходных и выходных данных. Конфигурация ядра показателей должна планироваться таким образом, чтобы уменьшить время на реализацию запросов, не вызывая при этом увеличения объема памяти, занятой под основные скопления. В ходе проектирования необходимо добиться того, чтобы структура ядра показателей отвечала требованиям наличия и доступности уместной информации во всех случаях. Схема, которая не удовлетворяет требованиям формирования первоначальной информации, должна меняться. При этом желательно избегать включения одной и той же программы показателей параллельно в несколько сегментов ядра.

* * *

It is substantiated that the core of indicators and criteria for evaluating the economic efficiency of the function of economic and analytical information processing are the following main features that distinguish it from other information sets of functionally developed systems of strategic management of industrial enterprises and research and production associations: breadth of information used (planning and regulatory information, accounting and reporting subsystem information, background and technological information, etc. are used in the process of complex economic analysis and evaluation); a large amount of information stored (the amount of information that ensures the comprehensiveness of the complex economic analysis and evaluation, increases due to the fact that the complex economic analysis and evaluation of the activities of industrial enterprises and scientific and industrial associations is carried out in different time intervals, and due to the fact that the accumulation of indicators and criteria for evaluating economic efficiency in the dynamic series is necessary, while maintaining the relationship between indicators and criteria economic efficiency assessment pitches that relate to different time periods); the complexity of the relationship between the baseline indicators and the criteria for evaluating cost-effectiveness (the structure of information in the core of indicators and criteria for evaluating cost-effectiveness of a function is determined by a system of management objects, mediated by a system of indicators and criteria for evaluating cost-effectiveness, on the one hand, and the methodology of complex economic analysis and

estimates – on the other hand, therefore, minimizing basic information implies the existence of complex links between indicators and criteria for evaluating cost-effectiveness); the multidimensionality of the processing of stored information (economic and analytical information obtained as a result of the processing of initial indicators and criteria for evaluating economic efficiency, must meet the requirements of decision-making in the operational management of production, in the development of current, retrospective and prospective plans, etc.). It is proved that the specified features of the kernel of general and intermediate result indicators and criteria of estimation of function efficiency make and corresponding requirements to the choice of system for coordinating it and more.

Ключові слова: генеральний, економічна дієвість, зазначений, критерій, особливість, оцінка, показник, проміжний, результуючий, функція, ціль, ядро

Ключевые слова: генеральный, комплексный анализ и оценка, критерий, особенность, показатель, промежуточный, результирующий, таксировка, указанный, ученье, функция, цель, экономическая производительность и ядро

Keywords: core, economic efficiency, evaluation, function, general, indicator, intermediate, mentioned, peculiarity, subsystem, target, the criterion, the resultant

ВСТУП

Емпіризм і наявні перспективні вишукування [1-7] переконливо свідчать, проектуванню структури ядра показників та критеріїв оцінки економічної ефективності функції економіко-аналітичної обробки інформації має передувати ретельне дослідження структури вихідних і початкових інформаційних даних. Архітектура ядра показників та критеріїв оцінки економічної ефективності повинна проектуватися таким чином, щоб мінімізувати час на реалізацію економіко-аналітичних запитів, не викликаючи водночас істотного збільшення обсягу пам'яті, зайнятої під принципові конгломерати. У процесі проектування необхідно домогтися того, щоб структура ядра показників і критеріїв оцінки економічної ефективності дійсно відповідала вимогам наявності та доступності відповідної інформації в усіх випадках. Така, первинно передбачувана структура, яка не задовольняє вимогам формування вихідної інформації, повинна модифікуватися. Водночас бажано уникати включення одного і того ж елемента методу показників та критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (дієвості) паралельно у декілька сегментів ядра. Конструюючи композицію (структуру) ядра показників і критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (продуктивності) функції, слід також брати до уваги ту обставину, що деяка частина такої, яка містить інформацію, як уже зазначалося вище, може використовуватися досить часто, інша ж частина генеральних та проміжних результуючих показників й критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності, навпаки, буде використовуватися рідко. Тому, інформація, яка відноситься до одних і тих же аналізованих об'єктів, може диференціюватися на декілька конгломератів, які мають різну геоблему фраз, зберігаються у різних місцях фізичної пам'яті.

МЕТА РОБОТИ

Звідси виникає цільове завдання раціонального визначення складу базових конгломератів підсистеми, тобто мова повинна йти про таке об'єднання конгломератів у групи або їх локалізації, які б забезпечували оптимальну величину витрат часу на актуалізацію конгломератів і вирішення завдань підсистеми. Об'єднуючи за певними параметрами конгломерати у групи, можна зменшити час за рахунок скорочення тривалості роботи програм відкриття та закриття конгломератів, але водночас можуть виникнути до-

даткові витрати часу, пов'язані із переглядом ділянок показників і критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (дієвості) об'єднаних конгломератів, які не використовуються у вирішенні конкретних економіко-аналітичних завдань. Необхідно усі базові конгломерати функції диференціювати за такими групами, щоб сумарний час їх актуалізації та зчитування в оперативну пам'ять у вирішенні сукупності завдань економіко-аналітичного забезпечення був досить елементарним тощо.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічною основою даної публікації виступає діалектичний метод і основні положення теорії системи управління, цілісного господарського аналізу та оцінки. У процесі дослідження використовувалися наступні технології: *абстрактно-логічний* (для філософського узагальнення і функціонування узагальнень); *монографічний* (для трактування філософських методик конструкції квестури, планомірного економічного аналізу та оцінки).

РЕЗУЛЬТАТИ

Генерування у функціонально розвинутих системах стратегічного управління промисловими підприємствами і науково-виробничими об'єднаннями ядра показників та критеріїв оцінки економічної ефективності функції економіко-аналітичної обробки інформації в обсязі, який дозволяє досить повно реалізувати її цілі, за попередніми розрахунками розробників, зажадає незначного обсягу пам'яті пристрою зберігання показників і критеріїв оцінки економічної ефективності. Водночас організація базових конгломератів функції на функціонально розвинутих носіях може бути круговою. В умовах, коли на великих промислових підприємствах та у науково-виробничих об'єднаннях створюються функціонально розвинуті системи, які управляють групами цехів і навіть окремими цехами, що базуються на своїх функціонально розвинутих комплексах, під час проектування ядра показників та критеріїв оцінки економічної ефективності функції економіко-аналітичної обробки інформації повинне бути вивчене і вирішене питання про можливу її децентралізацію (розподілення). Позитивне вирішення вищезазначеного питання обумовлюється тим, що у функції є блоки комплексного економічного аналізу та оцінки, орієнтовані виключно на рішення економіко-аналітичних завдань для цехів основного і допоміжного виробництва. У цих умовах од-

ним із факторів впливу, який визначає розподіл окремих частин ядра показників та критеріїв оцінки економічної ефективності функції, буде місце формування показників і критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (продуктивності), найбільш інтенсивної (значної із точки зору числа звернень) їх рекуперації.

Під час вирішення зазначеного питання повинні прийматися до уваги наявні ресурси пам'яті центрального процесора та електронних цифрових цехових машин, їх швидкодія, швидкісні можливості каналів зв'язку між цеховими і центральною машиною електронно цифровою. Оскільки на рівні цехових функціонально розвинутих систем стратегічного управління у більшості випадків передбачається використання машин електронних цифрових, тоді для управління проектованими розподіленими ядрами показників та критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (продуктивності) функції економіко-аналітичної обробки інформації представляється доцільною мережева конфігурація машин електронних цифрових, яка б характеризувалася повною відсутністю ієрархії. Однак на даний час із огляду на наявну програмну і частково апаратну несумісність практично поки неможливо створити розподілене ядро показників та критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (продуктивності) функції із продуктивною взаємодією її частин. У цих умовах на цеховому рівні створюються замкнуті ядра показників і критеріїв оцінки економічної ефективності, які не мають результативного інформаційного обміну із верхнім рівнем. Зазначена вимога виконується лише у разі, коли на цеховому рівні використовуються сучасні моделі електронних цифрових машин. Проведені змістовні дослідження наочно показали, що ядра показників та критеріїв оцінки економічної ефективності (дієвості) цехового рівня повинні створюватися за тією ж структурою, що і ядро показників та критеріїв оцінки економічної ефективності (дієвості) на рівні промислового підприємства (виробничого об'єднання), тільки номенклатура їх інформаційних даних повинна обмежуватися показниками і критеріями оцінки економічної ефективності (дієвості), так необхідними для комплексного економічного аналізу та оцінки функціонування внутрішньозаводських структурних ланок.

ВИСНОВКИ

В узагальненні викладеного можливо зробити висновки, що ядру показників і критеріїв оцінки економічної ефективності функції економіко-аналітичної обробки інформації притаманні наступні основні особливості, які відрізняють її від інших інформаційних сукупностей функціонально розвинутих систем стратегічного управління промисловими підприємствами й науково-виробничими об'єднаннями: широта використовуваної інформації (у процесі здійснення комплексного економічного аналізу та оцінки використовуються планова і нормативна інформація, інформація підсистеми бухгалтерського обліку та звітності, довідкова і технологічна інформація тощо); великий обсяг інформації, яка зберігається (обсяг інформації, який забезпечує планомірність проведеного

комплексного економічного аналізу і оцінки, зростає у зв'язку з тим, що комплексний економічний аналіз та оцінка діяльності промислових підприємств і науково-виробничих об'єднань проводиться у різних, взаємопов'язаних між собою часових інтервалах, а також у зв'язку з тим, що потрібним виступає накопичення показників та критеріїв оцінки економічної ефективності у динамічних рядах зі збереженням зв'язків між показниками і критеріями оцінки економічної ефективності, які відносяться до різних часових періодів); складність зв'язків між базовими показниками та критеріями оцінки економічної ефективності (структура інформації у ядрі показників і критеріїв оцінки економічної ефективності функції визначається системою об'єктів управління, опосередкованих системою показників та критеріїв оцінки економічної ефективності, із одного боку, і методологією комплексного економічного аналізу та оцінки – із іншого, тому мінімізація базової інформації передбачає наявність складних зв'язків між показниками і критеріями оцінки економічної ефективності); багатоаспектність обробки такої, яка зберігається інформації (економіко-аналітична інформація, яка отримується у результаті обробки початкових показників та критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (дієвості), повинна відповідати вимогам прийняття рішень в оперативному управлінні виробництвом, у розробці поточних, ретроспективних і перспективних планів тощо). Зазначені особливості ядра генеральних та проміжних результуючих показників й критеріїв оцінки економічної (господарської) ефективності (дійсності) цілі пред'являють і відповідні вимоги до вибору системи для координування нею.

Список використаних джерел

1. Ткаченко С.А., Потішняк О.М. Дослідження деяких проблем й формування напрямків розвитку формальної теорії і методології підсистеми обліково-економічного та аналітичного забезпечення. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 11/1. С. 11-13.
2. Ткаченко С.А., Потішняк О.М. Інтрузія рахунку-екрану за проміжним результуючим комерційно-виробничим показником «маркетингові витрати» у місію обліково-економічного забезпечення. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 1. С. 8-10.
3. Ткаченко С.А., Потішняк О.М. Конструкція коефіцієнтів підсистеми управлінського обліку і аналізу конкурентоспроможності результатів. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 2/1. С. 31-33.
4. Ткаченко С.А., Потішняк О.М. Методологічно-інформаційний механізм підсистеми інтегрованого економіко-аналітичного забезпечення у виконанні виробничо-збутової стратегії підприємств. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 2. С. 14-16.
5. Ткаченко С.А., Потішняк О.М. Рекуперація методів (системи) управлінського обліку у зборі інформації (даних) про конкурентне середовище управління аналізу ринку (маркетингу) підприємств. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 1/1. С. 4-7.
6. Ткаченко С.А., Потішняк О.М. Функціонально розвинуте виробництво аналітичних і обліково-економічних інформаційних емпірик (даних). *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 4. С. 18-21.
7. Ткаченко С.А., Потішняк О.М. Функція системного (цілісного) економічного аналізу планомірної квантифікації

якості виробничо-збутової (маркетингової) стратегії промислового підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 1/2. С. 27-29.

References

1. Tkachenko S.A., Potyshniak O.M. Research of some problems and formation of directions of development of the formal theory and methodology of the subsystem of accounting-economic and analytical support. *Economics. Finances. Law*. 2018. № 11/1. pp. 11-13. (in Ukrainian).

2. Tkachenko S.A., Potyshniak O.M. Intrusion of the on-screen account by the intermediate resultant commercial-production indicator "marketing expenses" into the mission of accounting and economic support. *Economics. Finances. Law*. 2019. № 1. pp. 8-10. (in Ukrainian).

3. Tkachenko S.A., Potyshniak O.M. Design of coefficients of the management accounting subsystem and analysis of competitiveness of results. *Economics. Finances. Law*. 2019. № 2/1. pp. 31-33. (in Ukrainian).

4. Tkachenko S.A., Potyshniak O.M. Methodological and

information mechanism of the subsystem of integrated economic and analytical support in the implementation of production and marketing strategy of enterprises. *Economics. Finances. Law*. 2019. № 2. pp. 14-16. (in Ukrainian).

5. Tkachenko S.A., Potyshniak O.M. Recuperation of management accounting methods (systems) in the collection of information (data) on the competitive environment of market analysis (marketing) departments of enterprises. *Economics. Finances. Law*. 2019. № 1/1. pp. 4-7. (in Ukrainian).

6. Tkachenko S.A., Potyshniak O.M. The production of analytical and accounting and economic information empirics (data) is functionally developed. *Economics. Finances. Law*. 2019. № 4. pp. 18-21. (in Ukrainian).

7. Tkachenko S.A., Potyshniak O.M. Function of systematic (holistic) economic analysis of systematic quantification of quality of production-marketing (marketing) strategy of an industrial enterprise. *Economics. Finances. Law*. 2019. № 1/2. pp. 27-29. (in Ukrainian).